

FAKULTA
SOCIÁLNÍCH STUDIÍ
Masarykova univerzita

Sociologie rodiny

Tomáš Doseděl
dotomas@mail.muni.cz

K čemu slouží rodina

K čemu slouží rodina

- členům rodiny
- společnosti

K čemu slouží rodina

- **členům rodiny**
 - ekonomické zabezpečení
 - emocionální zázemí
 - erotické vlastnictví

K čemu slouží rodina

- **členům rodiny**
- **společnosti**
 - reprodukce společnosti
 - socializace nových členů
 - zvyšování sociální stability

Kdo patří do rodiny

- https://www.youtube.com/watch?v=hSQB_cL1Fuo

Kdo patří do rodiny

- **nukleární rodina**
manželský pár + děti

Kdo patří do rodiny

- **nukleární rodina**

manželský pár + děti

- **neúplná nukleární rodina**

neúplný manželský pár + děti

Kdo patří do rodiny

- **nukleární rodina**
manželský pár + děti
- **neúplná nukleární rodina**
neúplný manželský pár + děti
- **rozšířená rodina**
manželský pár + děti + další členové

Kdo patří do rodiny

- **nukleární rodina**
manželský pár + děti
- **neúplná nukleární rodina**
neúplný manželský pár + děti
- **rozšířená rodina**
manželský pár + děti + další členové
- **singles**

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**

reprodukční (sexuální) pár

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**

širší rodinné vazby, tabu incestu

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**

muž vlastníkem rodiny, do které patří žena, děti, čeledí/otroci

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**

Nebudeš dychtit po ženě svého bližního.
Nebudeš toužit po domě svého bližního ani
po jeho poli ani po jeho otroku ani po jeho
otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu,
vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**
- **buržoazní rodina**
 - otec, matka, (děti)
 - vlastní domácnost
- **postmoderní rodina**

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**
- **buržoazní rodina**
- **postmoderní rodina**

Neexistuje jediná správná forma
rodinného soužití

Sňatkový trh

- **předmoderní rodina**

Rodiči domlouvají sňatky

Sňatek slouží k rozšíření majetku, utvrzení vazeb

„Chov dcer na výměnu“

Sňatkový trh

**MY GIRLFRIEND TOLD ME THAT I
SHOULD TREAT HER LIKE A PRINCESS**

**SO I MARRIED HER OFF TO A STRANGER TO
STRENGTHEN THE ALLIANCE WITH FRANCE**

Sňatkový trh

- **předmoderní rodina**
- **moderní rodina**

Ideál romantické lásky

Silná míra homogamie

Sňatkový trh

- **předmoderní rodina**
- **moderní rodina**
- **postmoderní rodina**

Homogamie oslabuje

Rodina není svazek na celý život

Rodina není jediná forma párového uspořádání

Homogamie

- **Geografická**

Spíše si vezmeme někoho, koho známe, kdo bydlí blízko

Oslabuje s rozvojem dopravy a mobility obyvatelstva

Homogamie

- **Geografická**
- **Věková**

Muž potřebuje čas na rozjezd kariéry, žení se kolem 30

Žena je v té době ze zenitem plodnosti, pokud má muž možnost, vybírá „o něco mladší“

Homogamie

- **Geografická**
- **Věková**
- **Etnická, rasová**
- **Náboženská**

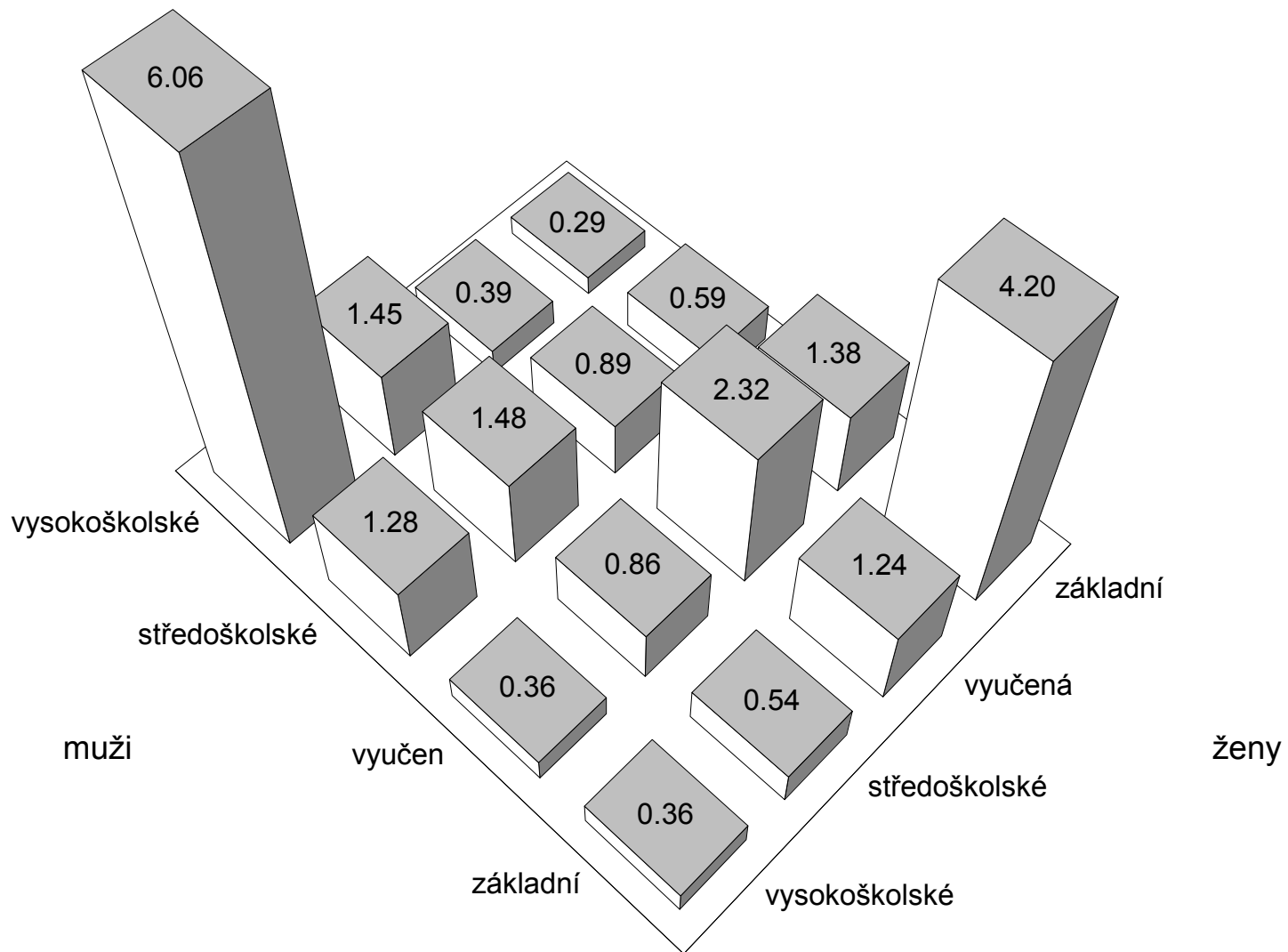
Homogamie

- **Geografická**
- **Věková**
- **Etnická, rasová, náboženská**
- **Vzdělanostní**

10x vyšší šance, že se vezmou vysokoškoláci

U VŠ: muž snese o stupeň méně vzdělanou

U SŠ: žena snese o stupeň méně vzdělaného

Odlišnosti chování

- **plození dětí**

Odlišnosti chování

- **plození dětí**

Nižší třídy: dříve

Vyšší třídy: později

Odlišnosti chování

- **plození dětí**
- **zapojení otce do péče o domácnost**

Odlišnosti chování

- **plození dětí**
- **zapojení otce do péče o domácnost**

Nižší třídy: nižší zapojení, chybějící otec

Vyšší třídy: vyšší zapojení, dělba práce

Odlišnosti chování

- **plození dětí**
- **zapojení otce do péče o domácnost**
- **výchova dětí**

Odlišnosti chování

- **plození dětí**
- **zapojení otce do péče o domácnost**
- **výchova dětí**

Nižší třídy: přísné tresty, děti se starají samy o sebe (koncept plovoucí korkové zátky)

Vyšší třídy: diskuze, rodiče se s dětmi připravují do školy

Reprodukce nerovností

- **Kapitály (Bourdieu)**
- **Aspirace**
- **Výchova**

chytrí si berou chytré, mají pak spolu chytré děti a ty děti chytře vychovávají

Rozvod

- **rozluka „od stolu a od lože“**
manželé spolu nemusí žít a plnit „manželské povinnosti“

Rozvod

- **rozvod „od stolu a od lože“**
- **rozluka**

Nutný dispenz papeže později biskupa

Rozvod

- **rozvod „od stolu a od lože“**
- **rozluka**

- **civilní rozvod**

Soud zkoumá (?) důvody rozvodu

Dotazy a připomínky?

dotomas@mail.muni.cz